

Regjeringen
v/BLD

Bergen, 15. mai 2019

NOU 2018:18: Trygge rammer for fosterhjem Høringssvar fra RVTS vest

Vi støtter mye av det som foreslås av utvikling av planer og forbedring av de ytre rammebetingelsene for fosterfamilier. Det er positivt at utvalget er godt orientert om Barnevoldsutvalgets rapport «Svikt og svik». Mange av forslagene til tiltak som fremmes korresponderer med Barnevoldsutvalgets forslag, eksempelvis når det gjelder bruken av individuell plan og gjennomgang av bestemmelser for taushetsplikt og opplysningsplikt i ulike lovverk.

Vi velger å avgrense vårt høringssvar til de anliggender som ligger nærmest vårt kompetansefelt som et ressurscenter om vold, traumer og selvmordsforebygging.

Kompetanse hos dem som følger opp fosterforeldre

I rapporten påpeker utvalget selv den store overrepresentasjon av volds- og traumeerfaringer man finner hos barn under barnevernets omsorg, sammenlignet med normalpopulasjonen. Det vises også til at mange fosterforeldre er misfornøyde med den oppfølging de får fra barneverntjenesten.

Utvalget anerkjenner behovet for høyne kvaliteten i oppfølgingen av fosterforeldre.

Vår innvending mot utvalgets forslag er at de i for stor grad beveger seg på et generelt og overordnet nivå. Det vises mye til å utvikle faglige standarder, heve kompetanse, tilby tilpasset opplæring, og lignende. Vi savner substans og konkretiseringer når det gjelder hvilken *type* støtte fosterforeldre trenger, og dermed *på hva* oppfølgingsapparatet må få styrket sin kompetanse.

Forslagene kunne i større grad vært basert på en analyse av hva som er de mest presserende problemstillingene fosterforeldre står oppe i, og hva som er sentrale grunner til at de ikke lenger holder ut, slik at barn og ungdommer må flytte. Det er det man først og fremst må navigere etter når man skal styrke oppfølgingskompetansen.

Utvalget etterlyser mer forskning på fosterhjemsfeltet, men på bakgrunn av blant annet nettopp barnevoldsutvalgets arbeid og på forskning på volds- og traumefeltet, vet vi mye om hva som er blant de største utfordringene for disse barnas og ungdommenes omsorgspersoner. Mange strever med å forstå og håndtere de sterke atferds- og sosiale utfordringene barnas traumehistorie kan medføre, særlig i tenårene. De opplever avmakt og lider under en hverdag som blir konflikthyt.

Utvalget påpeker selv, med referanse til «Svikt og svik», hvordan slike vansker lett kan misforstås og møtes med destruktive strategier og avvising dersom man ikke har god nok kunnskap og forståelse. Disse barna avhenger av at fosterforeldrene *holder ut* med dem, og for å klare det trenger mange tett oppfølging av noen som kan hjelpe dem å se bak barnas atferd.

Spisskompetanse innen en nyere traumeforståelse må derfor være representert hos dem som står for oppfølgingen. Dette burde vært mer eksplisitt fremhevet i rapporten.

Det samme gjelder *kompetanse på samtaler med barn*. Som utvalget viser til trengs det større medvirkning enn vi i dag ser fra barn og unge selv for å løfte kvaliteten i tilbudet de får. Utvalget viser selv til tidligere utredninger som har funnet svikt i og mangel på samtaler med barn, men blir igjen generelle og lite spesifikke på hvilken type samtalekompetanse som skal fremmes og hvordan man konkret skal utvikle oppfølgingstjenestene på dette området.

Spisskompetansemiljøer

Utvalget foreslår at kommunene skal utvikle og etabler spisskompetansemiljøer på fosterhjemsområdet for å sikre at barn, fosterfamilier og foreldre får tilgang til spesialisert veiledning. Dette ville vært et stort løft for fosterhjemmene.

Samtidig er vi usikre på realismen i det. Et så ambisiøst forslag burde vært ledsaget av en mer utførlig beskrivelse av hvordan man tenker seg bemanning og den organisatoriske forankringen. Ikke minst vil det kreve en utredning av grenseoppganger til andre nasjonale og regionale spisskompetansemiljøer med oppgaver inn mot feltet, som BUFetats egne SKMer, RKBUene, RVTSene, med flere.

Med hilsen
Geir J. Olsen
Fungerende leder, RVTS vest